

27 FEBRER 1902

Any I N.º 9

¡CU-CUT!

Barcelona

Escudellers, 54

EL PATRO ARANYA

Quan els vas tení embarcats
tú vas desarte al Congrés.
D'aquella sang dels obrers

els dits en durás untats
desd'avuy per sempre més!

La total paralisació de la vida activa que Barcelona va sofrir la setmana passada, va donarnos la mida justa de fins allà ahont arriba l'esperit de curiositat dels barcelonins.

Recordo que una vegada, anant de viatge per la línia de Tarragona, els passatgers del meu vagó donaven referències cada hui de las poblacions de la seva respectiva naturalesa, y després d'haverhi dit la seva en aquet sentit quatre o cinch dels companys de viatge, va saltar un ab el següent estirabot:

—Donchs jo soch d'un poble en el que quan s'atura a un arbre un canari escapat d'alguna gavia, ja s'hi apila assota tot un munt de gent que's passa allí horas y més horas contemplant la bestiola fins que aquesta's determina a emprendre la volada cap a una altra direcció.

—Potser es de Vich—va saltar un.

—Més aviat de Llofriu—va fer un altre.

Y vinga cavilar, fins que l'interessat va ferlos saber que era de Barcelona.

Aixó, per gràfich que sigui, no compara res com a demostració de la nostra curiositat, ab lo succehit aquets darrers días en que hem estat sense notícies per la falta absoluta de periódichs d'aquí.

Aquet era'l conflicte gros que hauria acabat per pendre més proporcions que la mateixa vaga general si no s'hi hagués posat remey desseguida.

La falta de pa hauria pogut ocasionar—es cert—algunes turbulencias, però la falta de *gacetillas* allargada algún temps més, hauria acabat per donar origen a una verdadera revolució.

Sort de las sorts que teníam per anar tirant ab els diaris de Madrid y algún que altre del extranger ahont sens feya la relació de lo succehit a la *Croix Converte* o al *Paralelo strit*, ab tots els pols y senyals.

Per semblant procediment, els barcelonins varem enterarnos de lo que passava, de notícies tan sensacionals com aquell combat de Sans en el que, segons *La Dépêche*, l'artilleria va enderrocar tot un barri, fent 500 morts al revoltats, quins noms y apellidos no detallava tal vegada porque enllá del Pirineu no s'estila.

Hi va haver individuus que no trobant, ni un trist exemplar de *El Eco de las Alujas de Dalt*, ni cap diari castellá, ni cap de francés, que s'havían venut tots a pes d'or, se resignava de bon grat a proporcionarsen algún d'alemany, inglés o rus; sense saber un borrall d'aquets idiomas; però la qüestió era tenir paper imprés y passarhi una estona desxiirant aquells geroglífichs sense solució en el número próximo, ni en els que seguían.

No falta, ab tot, qui assegura formalment que aquesta sortida que han tingut els periódichs de Perpinyá per amunt, ha sigut altament beneficiosa pera Barcelona, ja que aixó ha fet que haguém comensat a europeisarnos y a supernationalisarnos, com diuen els de *Joventut*.

—Are va bé, are va bé,—diu que feya en

Peyo vegent aquella cúa de gent al devant de la Llibreria Francesa.

No cal dir—donats aquets antecedents—que diumenge, ab motiu de la reaparició dels diaris de casa, va ser lo que sen diu un día senyalat.

Ab tot, a n'algún confrare de la premsa grande el negoci va sortirli un *poquito desigual*, donchs a fi y efecte de donar més complerta que'ls altres la informació de tota la setmana, va retrassar la seva sortida, y com que tot el públich ja s'havia tret la fam de notícies ab els que havían sigut més amatents, el pobre va haverse de quedar ab la edició pera vendrela a algún fabricant de monjetas cuytas que estigui faltat de paperinas.

¡Ves que s'hauria fet sense'l favor que el público li dispensa, com ho va demostrar agotantli aquella tirada dels 30,000 quan el procés den Salvador Riera!

Peró, es lo que no deuen ignorar els homes de *El Liberal: La codicia rompe el saco*. Ni tancant dintre l'administració als venedors que varen presentarshi, a fi y efecte de que cansats d'esperar no anessin a comprar altres diaris, varen poguer despatxar més enllá de mitja resma de paper.

Y no's creguin que s'haguessin perdut per no *carregarlos* als venedors, porque cada hui va sortirne y va quedarse ab un feix de mans que la dona'n tindrà pera encendre'ls fogons tot un any de carrera.

Aixó no vol dir que no sen venguessin alguns, però, acompanyats del *Ciero* y de *La Publicidad*, que també's varen perdre per carta de més: "¡Tres diaris diferents per cinch céntims!", cantavan els venedors descarregantse a cada pas d'aquells neulers feixuchs. "¿Qui vol diaris pera empaperar la cuyna?", Y ab l'aliciet d'aquesta baratura realisavan de tant en tant alguna operació ab un que altre especulador que provehia al engrós, no precisament ab la intenció de canviar el decorat de la cuyna.

Després de tot, creguin que va ser una verdadera llástima que no fos més llegida la *Información de nuestros redactores, testigos presenciales de los hechos que se relatan*, porque es un treball periodístich que faria posar a n'en Mencheta els cabells de punta avuy per demá que's decidís a usar el *Ping-Lan*, que diu que fins fa treure pel al marbre.

NOTA DE LA VAGA

Portant el Viátich a un ferit

NOTAS DE LA VAGA

LAS TROPAS AL CARRER

(De nostre col·laborador artístich C. Montañés).

Ja's coneix ben bé que'ls redactors del diari del carrer Nou, ho han vist tot *con sus propis ojos*, porque a la informació no se li escapa ni un detall.

Es veritat que algún d'ells va veure en bonas fonts, tals com el reporter que va tenir ab'el vigilant del seu barri aquesta interessantíssima *interview*.

—“Esto presenta mala cara.

—Sí, ya lo vemos.

—Mañana no habrá bastante pan.

—Sí, ya lo sabemos.

—¡Usted ha oído algo!

—Yo le diré á usted, como oír, precisamente no; pero me da el corazón que aquí va á pasar algo gordo...

—¡Aquí va á pasar algo gordo!

—¡Ojalá no acierte el vigilante!

Y procuramos—después del soliloquio—conciliar el sueño.

Al despertar preguntamos.

—Todo igual. Amanecido salieron grupos de obreros.

En vez de quedarse en las calles se marcharon hacia las afueras. La doméstica nos pintó el cuadro en cuatro trazos, con lenguaje pintoresco..

Fem gràcia als nostres lectors del *lenguaje pintoresco* de la *doméstica* porque'ns allargariam massa y després *El Liberal* faria corre que li volém fer la competencia. Res de malas intencions, ja que no li desitjem altra cosa sino que vagi *tirant* y si no sap qué ferse de las *mans...* que se las fiqui a la butxaca.

LLEIXIU.

COP D'ALA

“Son tots els catalanistas una colla de llanuts”. Aquestes son, per combatrens, las armas de que fan ús.

Pero entenguís, que, si ho diuen porque encar ningú ha pogut *xollarnos* com... a molts altres, accepto el mot y ab molt gust.

JOAN REDONDO

QUAN NO'S PUBLICAVAN DIARIS

¡V no tenir ni un diari!
 ¡Deu meu, Deu meu quina pena!

ALS FORNERS

Amigo, senyors forners,
 lo que es aquesta vegada,
 no es mala la ensarronada
 que ens han clavats tots vostés.

Mentres els uns van vagant
 vostés, que no están en oci,
 continúan el negoci,
 y ens segueixen explotant.

Diguin ¡quin poble ho aguanta!
 ¡quin esprit no s'insoborna!
 ¡donans el pa sense torna
 y ferlo pagà a cinquanta!

Y encara lo més salat
 era que a fora del forn,
 havias d'esperar torn
 per entrà a sé ensarronat.

Trobavas municipals
 que't feyan posar de banda,
 fins que't tocava la tanda
 de fé entrega dels dos rals.

Després d'esperarte un any,
 et donavan un panet
 un xich més gros que un llonguet,
 y et treyan ab un regany.

Y cuidado ab l'enrahonà,
 que si de cas protestavas
 al endemà ja et trobavas
 que no't volian dar pa.

Ja es un negoci bonich
 dels més clars y més redóns,
 vendrens el pa de crostóns
 a preu de pa de pessich.

Lo que es si ab aquets tròpells
 m'hi trobava un altre día,
 en lloch de pa, menjaria
 ensiamadas y tortells.

Senyors forners, tot això,
 el poble ho té molt present,
 que no es lògich ni decent
 valerse de la ocasió,

y si per falta de pans
 no van haver de tancar...
 potser tindran de plegar
 per falta de parroquiàns.

K. O. K.

Espectacles gratis

(La escena representa un carrer qualsevol de Barcelona. Al mitg hi haurà un piano de manubri; dos "pianistas" sent el plorico, en Xanxas y en Quimenas, y al voltant d'ells un grupo de gent obstruint per complert la circulació).

En Quimenas: Mirad, noys, no cal que chemeguéis más. Tanto si ploráis como si os reís no tindréis más remey que veniros con nosotros á Casa la Ciudad.

Pianista primer: Però si no havém tocat... ¡ji... ji... ji...!

En Quimenas: Entonces si no habéis tocat ¿por qué cuando yo he sortit corriendo de casa l'adroguer, donde me había amagat para poder atraparos infraguante, os habéis puesto á correr carrer arriba, haciendo tant soroll con el piano que'ls vecinos sortian als balcóns creyendo que pasaba l'artillería rodada?

Pianista primer: Está clar que hem guillat, com que vosté semblava que sens volia menjar...

Pianista segón: Ben net.

En Quimenas: Y en una palabra ¿creéis que yo soch sordo y no he oído que estabais tocant el "Mantón de Manila"?

Pianista primer: Si no la tenim aquesta tocada: es massa vella.

EL DIUMENGE A LA NIT

Liberals per paperinas,
 a cinch céntims la dotzena.

(Històrich).

LA VAGA DE LA PREMPSA

—Ara sabrém lo que va passar avans d'ahir al costat de casa.

En Quimenas: Oye, Xanxas, ¿tú no lo has oído que tocaban aixó?

En Xanxas: Ya lo creo. Por cierto que al oír un piano me disponía á buscarlo, cuando he sentit el pito de auxilio, y entonces me he dirichit hacia aquí y he pogut detener á estos bribones cuando estaban poniendo los pies en polvorosa.

En Quimenas: Donde posaban los peus era en la cantonada. Si no llegas tan á tiempo me fuchen. (*Dirigintse als "delinquentes"*) Bueno, noys; basta de romances; aném.

Els dos "pianistas" a coro: ¡Si no havém tocat, creguil!

En Quimenas: Bueno, ya volvemos á las andadas. Os digo que lo he oído y s'ha acabat. Estabais tocat el "Mantón de Manila"

Un senyor de cara molt seria dirigintse als municipals: Sembla mentida que titubegin tant, ¿vostés han sentit que estaban tocat?

En Quimenas: Sí senyor.

El senyor serio: Donchs prous paraulas y cap a Casa la Ciutat.

En Quimenas: ¡Oh, me hace reir vosté! ¿que no véu que'ls xicots s'emperran en decir que no han tocat? Nos vemos en un conflicto.

Un tranquil, ficanse al mitg del grupo y prenent la paraula: Jo sé un medi per evitarlos aquets conflictes. Provehir a cada guardia municipal de un fonógrafo, y

aixís, quan en un cas com ara els acusats neguessin haver fet música, el guardia podrá clavalshi pels bigotis un vals, una polka o una americana recullida ab tota fidelitat per l'aparato fonográfic... y llestos. (*Grans riallas del públich.*)

En Quimenas: A mi no me dice usted nada. Esto cuénteselo usted al Achuntament. (*Las riallas del públich aumentan.*)

El senyor serio: Si sense tantas contemplacions haguessen portat desseguida aquestos minyons a Casa la Ciutat, haurían evitat totas aquestas riallas que redundan en detriment del principi d'autoritat.

Una dona que a la quènta te graus aptituts per defensora: Aquet bon senyor si que las vol arreglar aviat las cosas. A veure ¿per qué'ls han d'agafar a n'aquestos joves?

El senyor serio: Perque han tocat el piano a la vía pública y está prohibit.

La dona: ¿Cóm ho sab vosté que han tocat?

El senyor serio: Perque'ls municipals ho diuen.

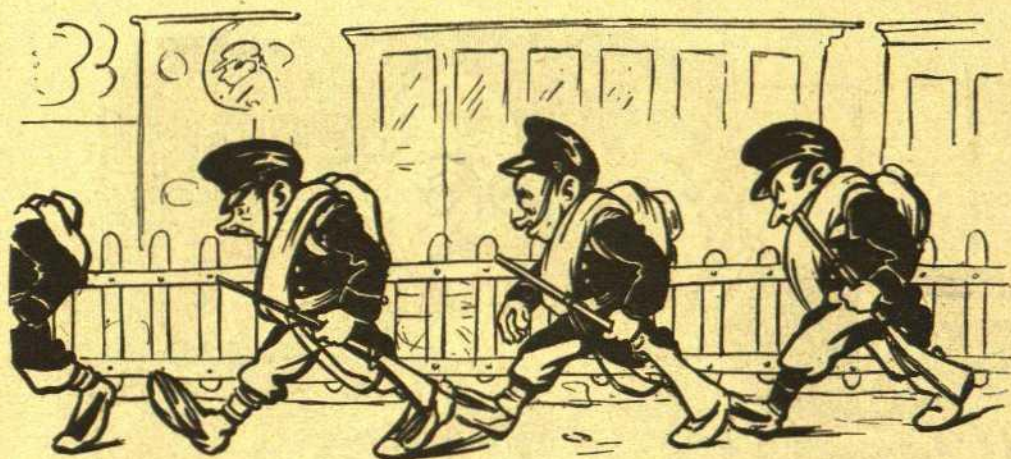
La dona: Donchs si'ls municipals diuen que sí, una servidora diu que no.

En Quimenas, tot cremat: ¿Cómo se entiende? ¿á usted quién le fica en camisas de once varas?

La dona: No cal que s'acalori tant, home, que després li pot tocar un ayre. ¿Que aviat s'enfila, vosté!

En Quimenas: Y donchs ¿por qué dice que no han tocat?

LA VELOCITAT DEL

Van sortir de Barcelona
acompanyant el carril

La dona: Perque una servidora passava per aquí y no he sentit res.

El senyor serio: Ja veurà, senyora; els guardias ho han sentit y ja n'hi há prou.

La dona: Ara si que'm xoca aquet senyor: ¿A n'aquesta gentota dona crèdit, vosté?

En Quimenas: Cuidado con las palabras.

La dona: No hi há gent al mon més falsa, més embolicayre, ni més embustera.

El tranquil d'abans: ¡Alsa, petita!

La dona: Mirin, a la escala ahont viu una servidora,

abans era un cel; may hi havia la més nimina qüestió entre'ls vehins; [peró d'ensá que varen anar a viure al segón pis un municipal y la seva muller... es a dir muller, en fi, vaja, ja m'entenen, alló es un infern. Cada día hi há escándols. La vehina del quint pis l'altre día volia tirar un test pel cap del vehí del primer. Las dos donas del entressuelo van pegar una pallissa a la del quart, y a una servidora'm va donar un cop de ma de morter al front la del tercer pis, y tot aixó per culpa de las trapacerías dels vehins nous. (Mirantse als municipals) ¡Uix, quina mala gent!

En Quimenas: Y a nosotros ¿qué sens endona de aquestas historias?

La dona: Miréu com fuig d'estudi'l payo.

En Xanxas: Haga usted el favor de callarse.

La dona: Cuydis de vosté.

El senyor serio: No parli d'aquet módo als senyors.

La dona: Jo parlo del modo que'm dona la gana ¿sab? y no'm farà callar ni vosté ni ningú del mon. ¡Els noys no han tocat!!

En Quimenas: Lo que vosté es una descarada.

La dona: Y vosté un embustero.

En Xanxas: Márchese usted de aquí ó deixém als xi-cots y la portém á usted presa.

(*Quan la dona sent aixó, que ja son "palabras mayores" sen va tot cridant:* ¡Murris! ¡morts de gana! ¡pillols! ¡Aixís un ayguat s'emportés a tots els municipals y a tota la seva descendencia!

En Quimenas, tot amoinat:

Aixó no es una muger, aixó es un basilisco. Y ahora, ¿qué haremos de estos noys, Xanxas?

Una ven: Deixéuols anar.

El Tranquil: Si, deixéuols anar, que no hi tornarán més a tocar... sense mirar abans si hi há algún municipal amagat a cal adroguer.

Un'altra ven: No val ni tan sisquera la pena de gastar la sola de las sabatas anant a acompañarlos a Casa la Ciutat. Deixéuols.

Varias veus: Deixéuols, deixéuols.

En Quimenas: ¿Que los soltamos, Xanxas?

En Xanxas: Como quieras.

En Quimenas: Mirad, noys: por hoy pasa, pero si otra vez os vuelvo á atrapar tocando, no tenré compasió de vosotros.

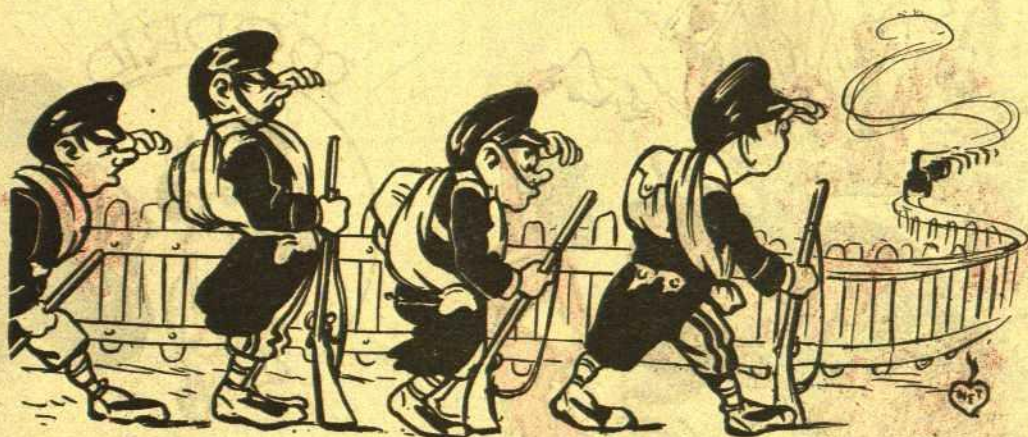
Els dos "artistas" tot guíllant ab el piano y fent gan-yotas als municipals: ¡Dónali aygua!!

A LA DEFENSIVA

Vestuari protector
que han empleat aquets días
las minyonas de servey
per aná a la Boquería.]

CARRIL DE SARRIÀ

pró quan ells eran a Gracia
l'altre estava a mitg camí.

En Quimenas, en veu baixa: ¡Qué planxa, Xanxas, qué planxa! ¡tenerlos de soltar!

En Xanxas: Pero, home, parece mentira: tocar el pito, reunir en la calle á más de trescientas personas, barallarse con todo el mundo, y total, ¿por qué? por unas cuantas vueltas de manubrio.

En Quimenas: ¿Y las ordenanzas, Xanxas?

En Xanxas: Ya se vé que eres nuevo en el cuerpo y encara no sabs la *máxima geográfica* que todos los guardias sabemos de memoria.

En Quimenas: Es verdad, no la sé ¿quina *máxima* es?

En Xanxas, ab tó magistral: "Siempre que oigas tocar el piano hacia el Norte, *toca* tú el dos hacia al Sur."

ALEXANDRE FONT.

ESCOLTA

M'han dit que t'has enfadat
perque't llevém un mal nom...
¡Home!... Si t'hi ha vist tothom!...
Si no pots durho amagat!

Si al sentirte la *fetor*
y al *contemplarte* l'aspecte,
ja's *veu* que tens un detecte
d'aquells que fan poch favor.

Jo no sé porque t'enfadas
quan t'avisen pel teu bé.
Es que, la vritat, no sé
com te las has enfiladas.

Tu, tan poch escropulós,
inventor de la mentida...
Tu, que't vas buscant la vida
del modo més fastigós.

Tu, que ets tan brüt y indecent,
que may has tingut prudencia;
que no saps lo que es conciencia,
ni honradés, ni enteniment.

Tu, *hidalgo* difamadó
que ignoras lo que es virtud,

t'enfadas porque ¡Cu-Cut!
et tracta de borratxo.

¡Fuig, home! Si tothom sap
que molts días, quan escrius,
ni menos saps lo que dius
y en dus més als peus que al cap.

Si aquí no ignora ningú
que més de quatre vegadas
s'han perdut dos bofetadas
y las has trobadas tú.

Aquí tens els resultats
d'aquestas costums dolentas:
surts ab las galdas calentas
y donas *publicitats*.

Em respondrás de segú
que hi há *socios* de respecte
que tenen aquet defecte...
Tu no't fixis ab ningú.

Mira; si'm vols creure a mi,
no t'ho prenguis ab desfici
y corretgeixte aquet vici
que es molt lleig y no fa fi.

Y si ens deixas en quietut
y et compromets a esmenarte,
et prometém convidarte
a deu céntims del aixut.

M. A. M.

A cal sastre

—¡Deu vos guart de mall!
—¡Aquí som porque hem vingut!
—¡Holal! ¿Vosaltres per aquí? ¿Qué tal, Munda? ¿qué
dieu per allá dalt, Julià?
—¡Qué vol que digan!..
—¡Que sense menjar no viuen!
—¿Donchs, que us ha portat?
—Ja veurá, senyor Antonet, ja...
—¡Calla, calla!... ¡Déixamho dir a mí! ¿Qué sabs tú
d'aquestas cosas!
—Dona, jo...

Vaja alante, y si pot sè
no hi torni per Barcelona.

—Calla y escolta, que aixó'm toca a mi de dret, que soch la teva senyora.

—Digneu, Munda; zen qué puch servirvos?

—Ja veurá: al nostre home, encara que no ho sembli, al poble el tenen per quelcom de bó, d'home de valiment.

—¡Ja ho crech!

—Sí, senyor, sí.

—Calla, home; ¡no'm trenquis las oracions!... Y ara, quan aixó de las votacions, l'han fet de justicial

—¡Ah, caramba! ¿jutje de pau?

—No, senyor...

—¡Calla!... ¡Qué sab vosté, sant cristiá!... l'han fet, *regirador del Ajustament*!

—Que siga l'enhorabona.

—¡Tantas gracias!...

—¡Calla!... Donchs, sí; l'han fet d'aquestos de la Casa de la Vila. Ja soch lo que desitjava: *regiradora*. Ja puch morir tranquila.

—Aixó es una gran ditxa.

—¿Si ho es, diu?... ¡Y una gran ventura!... Ja ho veurán ara com anirá'l poble! De bon entubi, al Tano Botsa, aixís que deixi la vara de según batlle, li muntarém els consúms y el *municipal*.

—Y desempleyarém al guarda termes.

—Sí, que't va fer pagar una multa.

—Y potser al *sagratari*, que li va donar la rahó

—També; y després...

—Bé, però ¿qué es lo que hi puch fer jo, ab aixó del Ajuntament?

—¡Prou!... Pot fer lluhir molt al nostre home.

—¡Jol!... ¿y cóm?...

—Fentli un *traca* pera anar al banch del *Ajustament*, a l'iglesia, a la *prumfassó* y demés festes per l'istil, com qui diu: un enterro. ¿Qué tal?

—Aixó sí que puch ferho, y molt millor que un altre.

—Per aixó hem vingut.

PARADÍS TERRENAL

—Heru dit: aném a cal Antonet Pastera, que una altra vegada ens va fer unas calsas de vellut molt ben fetas, que no eran com las que fá'l sastre del nostre poble, que de tan mal fetas semblan talladas ab un destraló.

—Y tornaréu a quedar contents. ¿Y de qué'l farém?

—Jo'l voldria...

—¡Calla, calla!... ¡Qué sab el gat de fer culleras! Aixó es cosa de donas.

—Peró, ¿per qui ha de servir el vertit?

—¡Calla!...

—Per de prompte, las calsas per ella.

—Voldria una roba, ja'm pot entendre, d'un tirat més aviat fosch que clar, que no s'fa ni massa prima ni molt dobla, ni molt barata ni tampoch cara; aixís, de mitg ayre.

—Sí, sí; entés. Ne tinch una que sembla feta espressa per lo que demanéu.

—Veyamla.

—Aquí la teniu. Roba forta y soferta de color, que no la veuréu pas espatllada.

—Lo que es de fosquetat ja m'agrada, però...

—¿No't sembla que es massa prima?

—¡Ja m'ho he pensat que dirias una bestiesal! Sápigas, donchs, que es massa doble; al istiu t'hi ofegarias de calor.

—No, Munda; precisament es d'aquellas robas de las que's diu que lo que guarda'l fret guarda la calor.

—Me sembla que rogeja.

—¡Cál!... Ho fá segóns vé la llum.

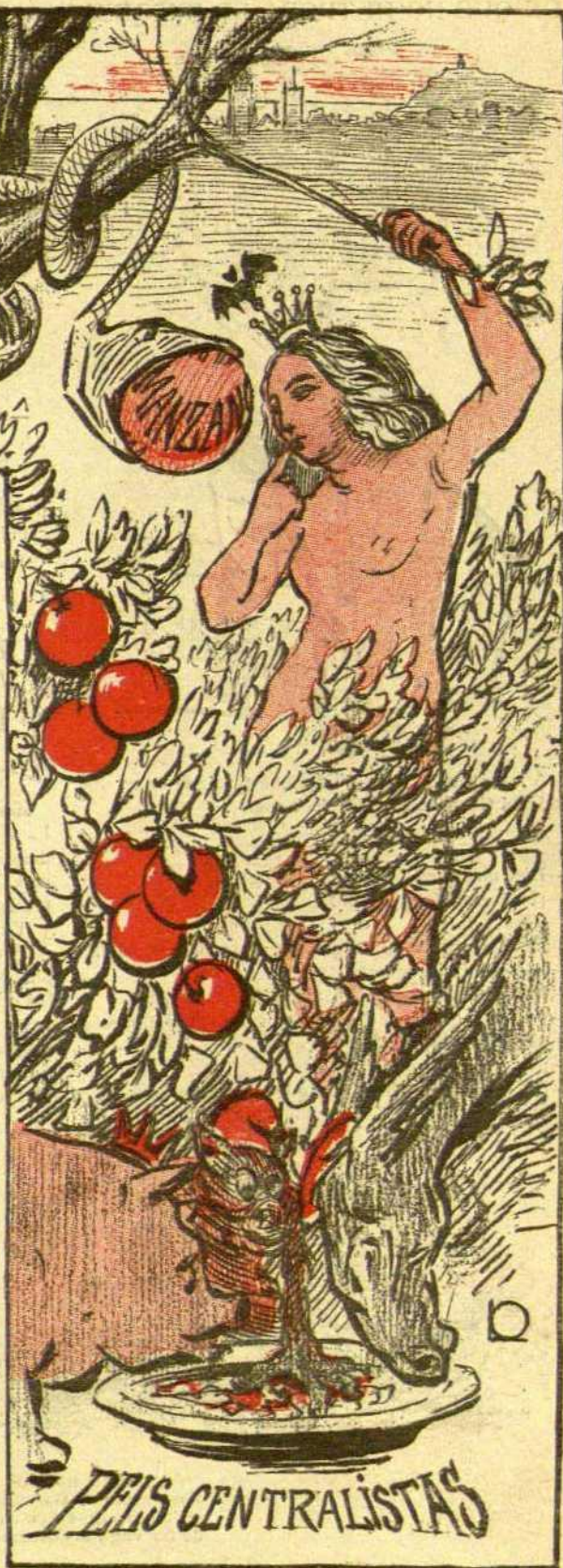
—Escolti: cas de que fem fira, ¿dels retalls que quedin, que no sen podrían engiponar unas calsas pel nostre xicot?

—¡No diguéu disbarats!

—Si has de dir aquestas rucadas, val més que callis.

—Bé, jo ho preguntava.

—Veyám; ¿quant valdrá tot el traca let y tret?

PELS CENTRALISTAS

M'han contat qu'era molt bona...
Ja ho veuréu; la tastaré.

UN QUE NO HI TROBA EL RESQUIT

—A mi si que la vaga... Com que si faig festa un día l'endemà tinch de trevallar per dos.

- Diré una paraula y bona: deu duros.
- ¡Jesús, María y Joseph!
- ¿Quant diu?
- Deu duros, y creguéu que us tracto de parroquíá.
- ¡Qué estéu de broma, Pasteral!
- No té res d'exagerat.
- ¡Peró si aquestas calsas que porto no'm costan més que sis pessetas!
- ¡No serán d'aquesta roba!
- Bé, ¡per aixó no hi há per que enfadarse!

—Ja veurá com ens entendréu. Posemhi vuyt pessetas per las calsas; deu pel gech, que fan divuyt, y dugas per l'hermilla, que fan vint. Quatre dures y ja pot amidarlo.

—¡Quatre duros!... ¿Qué us penséu que me la donan la roba?

—¿Y que us penséu que nosaltres robém els diners?

—¡Vaya una gent més tacanya!

—¡Que no ho sents com t'insultan, a tú que, ets de justícia?

—¡Ara no'm farà'l traca!

—¡Ni ganas!... ¡Anéusen en nom de Deu!

—Sí, ¡aném, Juliá!

—No conti ab mí may més com a parroquíá.

—¡Y sen farà deu pedras d'haver insultat a la justícia!

—¡Amenassas a mí!... ¡Arri al botavant!...

—¡Insultar a la justícia!... ¡Deu pedras sen farà!... ¡Deu pedras!...

—¡Sastre Pasteral!... ¡Sastre Pastarada!...

—¡Arri al botavant!... ¡Miserables!... ¡Quina gent!... ¡feuloshi un vestit de panyo per quatre duros!... ¡Voler rebaixar la llana al nivell del vellut de cotó!... ¡Vaya, vaya, vaya!... ¡Estamos frescos!...

R. RAMÓN y VIDALES.

Més que a cala Talia, aixó ha sigut a can Xeixanta La setmana ha estat una setmana d'emoció. Fins al diumenge tots els teatres havían permanescut tancats. En cambi, tot Barcelona n'era un de teatre: el teatre *de los sucesos*.

¡Y quins successos, Mare de Deu! Tots els diaris, després de fer vaga forcosa durant vuyt días, els hi han dedicat extensas ressenyas, casi tan llargas com las críticas den Pena. Y tots n'han parlat a tall de reventada. Fins els que tenen amistats pels autors de la tragedia han procurat escórrer el bulto.

Com si endevinessin el mal éxit de l'obra, els culpables de que's representés varen mantenirse entre

LA LLIMPIESA PÚBLICA

Apunte del natural
d'un carrer de Barcelona
als quatre días o cinch
de fer vaga las escombras.

LA QUESTIÓ BLASCO-BERNAL

bastidors. Després d'allissonar als actors en reunions y meetings, varen considerar prudent no deixar-se veure pel teatre. La por de rebre pot molt. El que fins alashoras els havia fet com d'empresari, se diu que va tocar el dos poch abans de comensarse la tragedia. Per cert que va escapar-se pel foro, disfressat ab un trajo de pillet que va trobar a la guardaroopia. Sembla que algú que'l va veure, afirma que li anava d'alló més bé.

El fracàs de la tragedia ha sigut tan gran com el de "Germinal" den Cinto Capella, y "La Culpable" den Gual. Y aixó que l'obra's representava con todo el aparato que su interesante argumento requeria, ab espatech de descárregas y cops de trompeta y moviment de cavalleria y tot.

L'obra dels Lerroix, Junoy, Ardid y comparsa, va ser representada durant vuyt días, ab fonda pena dels amants de Barcelona.

Més hauria valgut que s'hagués pogut estrenar el drama *La cruz de brillantes*, que té anunciat al *Teatro Nuevo* en Fola! Ja veuen que es tot lo que's pot arribar a dir... Però devant d'una cosa semblant, fins ens hauríam conformat ab una obra del Urgell. Al menos son una mena d'obras que no portan malicia. Fan com las críticas den Tintorer y els versos den Nogueras.

Als demés teatres, d'ensá que tornan a ser oberts, s'hi han representat pocas cosas dignas de ser esmentadas. Només cal fer una escepció a favor de la pessa "La azotea", dels germans Alvarez Quintero, estrenada ab bon éxit al Principal.

Varen avanssar tants passos que ab tant y tant avanssar al últim es van tocar... ¡Eyl es van tocar de nassos.

nosaltres a Barcelona no'l varem saber veure... ni'ls vaguistas tampoch.

Els obrers de Turin varen llen-sarse als carrers acapillats pel diputat socialista Morgari, que, més consegüent que un altre diputat espanyol que tots coneixem, si va ser bo pera solicitar els vots de la classe treballadora, també pera afrontar el perill dels seus electors en la defensa de las sevas pretensions justas o injustas.

El senyor Lerroux no pensa aixís, fixant-se segurament ab que Turin no es Barcelona y, es alló que's diu: "Cada terra fa sa guerra"; pero també ho es—y aquet refrán castellá l'entendrà millor el *redentor del pueblo*—que una cosa es *predicar*... y un'altra'l perill de rebre.

En la nit del diumenge al di-l-luns, un *socio* va abandonar la ciutat. Va fugir d'ama gatotis, embolicat fins als ulls, cobert el cap per una mala gorrota, caminant recelós, ab por de ser vist.

Y contan que, un cop a l'estació, va pendre bitllet de segona, donchs, si be no creya prudent pujar a primera, tampoch se resignava a anar al departament dels gossos, que era'l que de dret li pertocava.

Un cop aposentat y abans que marxés el tren, sembla que va fer un pam de nas a Barcelona y va dir sarcásticament:

*No os podéis quejar de mí,
vosotros á quien burlé,
donchs per amarà'l meu ví,
us he deixat un vivé.*

Sino que'l *viver* de que's tractava, encara no havia comensat a rajar que ja estava escorregut.

Els de *Joventut* han publicat un drama den Gual.

En Bernad Durant pensa ferne una crítica documentada.

Una desgracia may ve sola.

Desde'l susto—que encara no l'havém pahit—que varem tenir al sapiguer la terrible amenssa del valent Doys, ¡ves si n'havém passat aquestos días! donchs cap ens ha deixat tan aclaparats com el que va produirnos la lectura en un periódich d'Igualada del següent paragraf d'un article:

"... los cañones de Montjuich están preparados para arrojar su metralla sobre la hermosa capital."

¡Verge santa de quina ens havém lliurat!

Vaja, senyor articulista, demani plassa a la Redacció de *La Dépêche*.

Ja la té ben guanyada.

En el darrer debat del Congrès sobre'ls successos de Barcelona y mentres els ilusos d'aquí recullian el fruit de las doctrinas que havían acceptat dels falsos profetas, en Lerroux s'entretenia donant bombos als seus amichs y colaboradores en l'obra magna de tancar els carrers de la nostra ciutat ab sanch d'infelissos

VIROLET.

Quan esclatava la vaga general a Barcelona, succehia lo mateix a Turin en circumstancias gayrebé exactas a las d'aquí, y diém gayrebé, perque la vaga de Turin va presentar un detall d'un xiquet de bulto que

obers y de pertorbar l'ordre social per medi del saqueig y del crim.

Qui sen va dur més elogi del *redentor del pueblo* va ser el seu gran amic Junoy, a qui va arribar a calificar de *sacerdote*.

La veritat sigui dita, un *piropo* així ni escau en l'avis den Lerroux ni en Junoy el pot acceptar sense ofensa. Si en Junoy es *sacerdote*, desde demà mateix ens tem moros.

Tres coses hi há a Barcelona
que'ns empestan de pudó:
El Diluvio, en Roca y Roca
y'l mantellina den Doys.

Una mostra dels coneixements científics den Roca y Roca, director dels setmanaris que edita en López Bonnezoci, la dona'l següent fet:

Mentres s'ensajava al Teatre de Novetats el drama original "Mal Pare", el traspunt va fer present a l'autor que no sabia si li sortiria sempre igual la veu.

Y ara vostés preguntarán y quina veu es la que havia de fer el traspunt? Molt senzill: en Roca y Roca, que sap tant de física com de literatura, va encasquetarse en que quan el personatge *Enrich* parla per telèfono, l'aparato havia de contestar per boca del traspunt a fi y efecte de qu'el públich s'enterés de la conversa.

Una observació feta a temps a n'en Tutau va evitar a n'en Roca y Roca un ridícul en el dia del estreno, per més que per mi aquet detall hauria sigut lo millor de l'obra... y pel públich també.

¿Saben qui hi ha guanyat més en la suspensió forso- de la publicació dels periódichs?

¿La veritat històrica? No, senyors, *El Liberal*, perquè durant la setmana anterior va ser quan va fer millors negocis d'ensá que's publica, que negoci es deixar de perdre quartos.

Ab tot, diumenge passat, de resultas d'haverlo arre-

plegat aquella baixa de paper esferchidora, va tornar a endarrerirse de comptes, perdent per tota la setmana.

Y encara'l diari del carrer Nou té la *sans façon* de dir que li prenián els exemplars de las mans! Millor hauria sigut dir que li prenián las *mans* a deu cèntims el kilo.

Que es la fi que haurá tingut la famosa tirada dels 50.000.

En P. del O. se troba ja en plena decadencia. Nada menos que dugas planas de *La Esquella* va necessitar embretar per enjegar un xim xim de columnas contra un home que ademés de valer cent vegadas més qu'ell —y aixó quasi no calia dirho, perquè a n'aquet cas s'hi troba qualsevol— té las mans molt més netas que cap de las sevas tres caras, per la senzilla rahó de que en P. del O. per falta de siti ahont colocárselas, sempre ha d'estar assegut damunt d'alguna d'ellas. Y aixó es cosa que matxuca molt.

Per aquet sabi articulista, en Doménech y Montaner—no confundirle con el del lado—com arquitecte es un ningú. Cap de las sevas obras val dos quartos, sobretot comparadas ab las de l'altre, que es tot un mestras en *gaya natilla*.

Ademés d'aixó li troba un altre defecte, y dels més grossos, y es... que no acaba las obras. ¡Res, una fallera d'arquitecte com qualsevol altra!

Al pobre P. del O. no li cap a n'el *gorro frigio* aixó de que per fer un hospital ab todas las campanillas se necessitin una pila d'anys, y es que a la cuenta's pensa que rumiar y dirigir un edifici de veras, ab el cap, es lo mateix que fer un número de *La Esquella* ab els peus.

Quan estiguem més de calma, perquè aixó també necessita'l seu temps, ja esbrinarem quinas n'ha fet, d'obras aquet senyor *triplice*, procurant instalarias de manera que'l públich pugui jutjarlas.

Lo únich que potser ens faria desistir d'empendrens aqueixa feynada, gens agradable, fora la promesa formal de que's ficará todas las llenguas a la tercera cara, o siga a la que li toqui fer d'*antártica*.

Revista de Revistas:

Juventut.—En Brull, el pintor de las ninfas brutas y las ayguas térbolas, las emprén en el derrer número d'aquesta revista contra'ls escultors a qui's dedican banquets, ferint embossadament y ab mala fe manifesta, a n'en Miquel Blay, de qui, per varias rahons valdria més que no s'ocupés. La primera de todas es la de qu'el may en Brull podrà comparar la seva migrada personalitat artística ab la del millor dels escultors catalans...

Las altres... val més que no'n diguem res de las altres. Per fondo que's fassi'l foc sempre respira. Y no estem pas tan allunyats de París que no'ns haguem enterat de certas trifulcas que varen succeir durant la darrera exposició y en las que va dansarhi en Brull, procurant remoure contra en Blay l'opinió dels artistes catalans que's trobavan a la capital de Fransa. L'enveja va ser la que va atiarlo allavoras contra un artista a qui havia fet sempre l'amich; l'enveja es la que ara l'ha mogut a passarlo pel mateix raser que an'en Querol y en Benlliure.

Y valdria més que callés en Brull!

Un bon *pendant* ab aquestas manifestacions del pintor de las ninfas brutas y de las ayguas térbolas es la defensa que fa en Peyo del seu drama *Senyors de paper*.

L'assumpto ja es una mica passat de moda, pero es lo que debía dirse'l filosop del *boulevard* Petrixol.—Are que ab l'estat de siti no puch parlar de super-nacionalisme, ni de superhumanisme, ni de superanimisme, parlaré de mi mateix que no tinc res de subversiu.

En el seu article de descárrech, en Peyo las emprén contra tots els crítics que han parlat malament de la seva obra, que son tots. No estem en lo cert, tots no; n'hi ha un

UN DÓMINE VAGUISTA

—No n'hi há, mama, d'estudi. El mestre fa *huelga* porque diu que vol guanyar més.

—Quant cobra?

—Res.

—Essent així ja li podéu doblar el sou.

de francés que alaba l'obra per la senzilla rahó de que no l'ha vista.

Per altra part, en Peyo també està en que'l seu drama es de lo que no hi ha, y nosaltres, per més que digui l'autor, també som del mateix parer; de modo que *ya somos tres*.

Y vegin per quina coincidència ha acabat per convertir-se l'assumpte en un *pasillo cómico*.

Blanco y Negro:

En el número de la setmana passada un tal ENE, parlant de Mossen Jascinto Verdaguer, s'hi despenja ab la següent bestiesa.

"...Los inteligentes admiran además en Mossen Jacinto el magistral dominio de la lengua catalana, hoy maltrada y aplebeyada por el mercantilismo..... No tiene discípulos ni imitadores. Los que podían serlo andan ahora muy atareados ¡ay! cando Els Segadors."

Em jugo un peix qu'aquet fulano que s'oculta ab el pseudonim de ENE, porta un apellido que acaba ab una Z mes grossa que la barra den García Faria.

D'altre manera, no comprench com pot atrevir-se a parlar de *mercantilismo* un fulano ¡ay! que viu en la terra dels negocis bruts, exercits per ganduls y vividors de tota mena, que lo mateix administran una *caja de préstamos* que un *diario de mayor circulación*, y mentres deixan diners als pobres, al modich interés ¡ay! de 60 per 100, obren una subscripció per socorre a las victimas de tal o qual catástrofe.

¡Aixó, aixó es mercantilisme caro ¡ay! ENE.!

PETITAS LLISSONS

d'Historia sagrada, profana y natural

May va entrà a l'olla de Nuria
el cap den Roger de Lluria.

Sant Joan Evangelista
no va ser regionalista.

En lo billar, el rey Wamba
sempre jugava ab gran xamba.

Noé, ni la seva tia,
van anar may en tranvía.

En lloch del non els pardals
han celebrat *Jochs Florals*.

Segons cantan certs *papirus*,
Job matava'ls polls a tiros.

Sant Martí de sas Gayolas,
no jugava a carambolas.

Peró en cambi Sant Hipòlit,
jugava a bitlles y a bó'it.

Qui va agafar al mal lladre
no era mosso de la Esquadra.

No'ns diu la Mitologia
que Apol plantés barberia. (*)

Qui primè ensumá rapé,
va ser l'avia de Noé.

Moisés va criar gran tripa
perque no fumava ab pipa.

(*) Degué ser per por de que algú'l confongués ab el Barberillo.

RECORT DELS DERRERS SUCCESOS

EL MARIT mirant a la muller després de donar un cop d'ull a fora: *¡Que espantosa soledad!*

No se sab que las cigalas
juguin a bonas o malas.

Ningú ha vist portar ulleres
als pinsans y cadeneras.

Ni un sol peix del Adriàtic
ha mort de dolor reumàtic.

Quan era noy, lo deu Budha
prenia'ls banys de la Puda.

Es històric que Viria o
aburría'l moniato.

Ni Sócrates, ni Colón
han estat al *Triánón*.

Com tampoch el Prometèu
anà a cap ball del *Licéu*.

S'ha descobert prop de Tebas
la momia d'un forch de cébas.

Y a Pompeya s'ha trobat
un gemech petrificat.

A. ADAM.

Llibreria **RONQUILLO**—Barcelona—Carrer Zurbano 6.

EN PREMPSA, PERA SORTIR DINTRE POCH

CARMEN SYLVA (*Reyna de Rumania*)

EL HAYA ROJA

Traducció de **AUGUST RIERA**

Un volum en 4.^{art} imprés en bon paper y profusament il·lustrat pel conegut artista

MARIANO FOIX

Preu: **una pesseta**

Ab aquest volum comensém una Biblioteca en la que'ns proposém publicar periòdicament las millors obras d'autors del País y Extrangers. Totas ellas serán il·lustradas per celebrats artistes, y las que sigan extrangeras, contra lo que fins avuy s'ha fet, *serán traduïdas íntegrament dels seus propis originals.*

Tots els volums costarán no més

UNA pesseta

Será donchs, la millor y més barata de las Bibliotecas il·lustradas que avuy's publican, o sigui dit, la única que podrán adquirir els amants de la verdadera literatura.

BURELL & Co

CONSTRUCTORS NAVALS

Barcos de vela y vapor, remolcadors, llanxes de vapor y de salvament, gabarras, barcos cisternes, etc., etc.

ESPECIALITAT EN YACHTS

TALLER DE VELAM

LONAS INGLESAS Y DE FABRICACIÓ DE LA CASA

Reparacions, maquinaria y tota classe d'accessoris pera la marina.

ASTILLERS: **Can Tunis**

BARCELONA:

OFICINAS: **Escudellers, 52, pral.**

MIQUEL HORTA

FABRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMPTA
Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus

Baixada de Cervantes, 3. — Prop del Bolsi

Las declaraciones de Sol y Ortega

Estos infelices obreros son víctimas de una estafa.

Si señor. No se les ha hecho creer que están en su derecho; que todos los desmanes y el exterminio de los burgueses es cosa lícita; que pueden hacerlo todo con tal de satisfacer sus pasiones? Y ahora, cuando comienzan a ejercitar aquel derecho que se les metió en el alma con malditas predicaciones, no se les prende y castiga?

Lo repito; lo que se ha hecho con los obreros de Barcelona, es un engaño, y los engañadores han huido.

Se ha consentido que estos desgraciados obreros pongan en práctica una teoría ilusoria.

Pienso que los muertos en las calles se levantarán de sus sepulcros para atormentar á los culpables de su perdición.